

УДК 004.383.8:338.48(043.2)

ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ ТА ЙОГО ВИКОРИСТАННЯ У СФЕРІ ТУРИЗМУ

ОКСАНА ОРЛИК¹, СВІТЛАНА КАСПШАК²

Одеський національний економічний університет, Україна

¹oroxvlad@gmail.com, ²svetlanakaspsak@gmail.com

В умовах сьогодення штучний інтелект стає потужним інструментом у роботі туристичних підприємств та стрімко змінює туристичну індустрію, збільшуючи частку доходів компаній, які його використовують.

Генеративні асистенти та алгоритми можуть формувати маршрути подорожей, автоматично бронювати або змінювати рейси, аналізувати й порівнювати пропозиції за багатьма критеріями та виконувати інші завдання [1].

Туризм серед тих галузей, які вже активно використовують штучний інтелект, щоб отримувати від цього суттєві переваги. 56% компаній використовують штучний інтелект у клієнтському сервісі, 46% – у CRM, 35% – для написання текстів та створення зображень [2].

Дослідження також показують, що сьогодні 86% провідних авіакомпаній світу разом із партнерами вже реалізують проєкти зі створення власних рішень на основі штучного інтелекту, машинного навчання та комп'ютерного зору за різними напрямками. При цьому, 39% цих компаній уже впроваджують такі технології у свою щоденну практику. Готельна індустрія також активно інвестує у ШІ – близько 40% усіх технологічних інвестицій у цьому секторі спрямовано на розвиток прогностичних алгоритмів [1].

Розглянемо, які ж зміни штучний інтелект вносить у сферу туризму.

Штучний інтелект значно спрощує пошук і бронювання квитків, готельних номерів та інших послуг, пропонуючи індивідуальні рекомендації, що базуються на вподобаннях мандрівників. Сучасні системи можуть детально розробити план поїздки, включаючи всі дані в календар мандрівника. Алгоритми ШІ аналізують величезні обсяги даних та історію попередніх подорожей, враховують бюджет і вподобання користувача, щоб запропонувати йому найкращі варіанти. Це включає в себе вибір місць для відвідування, ресторанів і маршрутів, що відповідають особистим інтересам мандрівника. Завдяки цьому, туристи можуть відвідувати не лише популярні туристичні локації, а й менш відомі, але цікаві місця.

Штучний інтелект активно використовується для підвищення безпеки мандрівників. Системи моніторингу відстежують зміни у розкладах польотів, попереджають про несприятливі погодні умови та інші фактори, які можуть вплинути на безпеку мандрівників під час подорожей. Це дозволяє туристам швидко адаптуватися до змін у ситуації.

Технології перекладу на основі штучного інтелекту роблять подорожі більш доступними та сприяють розвитку міжкультурної комунікації. Мобільні застосунки пропонують миттєві переклади, що допомагає мандрівникам долати мовний бар'єр та забезпечує їм комфортне спілкування в будь-якій країні світу.

Технології аналізу даних допомагають прогнозувати тренди в туризмі, визначати оптимальні періоди для відвідування популярних місць, щоб уникати скупчень туристів. Алгоритми ШІ можуть оптимізувати маршрути, враховуючи фактори, що знижують негативний вплив туризму на навколишнє середовище [4].

Згідно з даними сайту Statista, опублікованими у листопаді 2024 р., чотири з 10 споживачів у всьому світі використовують інструменти на основі ШІ для планування подорожей. 12% респондентів використовували штучний інтелект як під час планування подорожі, так і під час відпустки, 17% поклалися на інструменти штучного інтелекту лише для планування подорожей [3].

Зараз є багато помічників на основі штучного інтелекту, які допомагають мандрівникам полегшити підготовку до поїздки [4; 5]:

- Roam Around (<https://roamaround.app/>) – персональний планувальник подорожей, який використовує штучний інтелект та допомагає створювати персоналізовані плани подорожей, аналізуючи та враховуючи індивідуальні потреби та побажання користувачів. Він дозволяє додавати власні вподобання, обмеження та вимоги, щоб налаштувати план подорожі, який найкраще підходить для користувача.

- Mindtrip (<https://mindtrip.ai/>) – інноваційна туристична платформа, що використовує ШІ для надання персоналізованих рекомендацій щодо подорожей, включаючи вибір напрямків, готелів, авіарейсів, ресторанів та визначних місць. Застосунок дозволяє створювати готові плани подорожей на основі вибору типу подорожі та її деталізації, налаштовувати маршрути подорожей.

- askLAYLA (<https://layla.ai/>) – особистий віртуальний туристичний агент з планування подорожей на основі штучного інтелекту, який допомагає підібрати індивідуальні пропозиції для подорожі на основі вподобань, бюджету і бажаних вражень. Завдяки штучному інтелекту, застосунок надає персоналізовані рекомендації щодо напрямків, пропонує нові подорожі та забезпечує зручне планування, об'єднуючи всі необхідні інструменти в одному місці.

- Curiosio (<https://curiosio.com/>) – планувальник подорожей, який використовуючи штучний інтелект створює цікаві персоналізовані маршрути для подорожей в межах часу та бюджету користувача. Він аналізує доступну інформацію про місця та заходи, перетворюючи її на зручний план поїздки.

- Wonderplan (<https://wonderplan.ai/>) – особистий планувальник подорожей, який за допомогою штучного інтелекту створює персоналізовані маршрути відповідно до інтересів і бюджету користувача. Він дозволяє налаштовувати маршрути, отримувати рекомендації щодо проживання, зберігати плани офлайн у форматі PDF та керувати всіма аспектами подорожі.

- Trip Planner AI (<https://tripplanner.ai/>) – передова платформа планування подорожей на основі штучного інтелекту, яка створює персоналізовані маршрути подорожей та пропонує найкращі варіанти відповідно до інтересів користувача. Платформа спрощує й оптимізує процес створення персоналізованих маршрутів, аналізуючи вподобання користувача щодо визначних місць, харчування, місця

проживання й вартості, та пропонуючи йому ефективні маршрути, рекомендації місцевої кухні та можливість налаштовувати свій план, додаючи або видаляючи заходи відповідно до своїх інтересів.

– Vacaay Chatbot (<https://www.usevacay.com/>) – персональний туристичний помічник з подорожей, який використовуючи штучний інтелект надає індивідуальні рекомендації та ефективні персоналізовані підказки щодо подорожей та допомагає в їх плануванні. Він дозволяє відкривати нові напрямки, знаходити найкращі місця для проживання та створювати детальні маршрути, враховуючи вподобання та бюджет користувача.

– GuideGeek (<https://guidegeek.com/>) – безкоштовний чат-бот на основі ШІ, який допомагає користувачам планувати подорожі через такі платформи, як WhatsApp, Instagram та Facebook Messenger. Застосунок пропонує поради щодо подорожей, а також надає персоналізовані рекомендації щодо маршрутів, проживання та заходів, враховуючи вподобання та бюджет користувача.

Серед останніх інноваційних розробок можна відзначити Operator від компанії OpenAI – агент на основі штучного інтелекту, здатний автономно виконувати різні завдання в браузері, зокрема заповнювати форми, бронювати подорожі, здійснювати покупки. Operator працює, аналізуючи вебсторінки, натискаючи кнопки, вводячи текст і прокручуючи сторінки, подібно до дій людини. Зараз Operator доступний лише для користувачів ChatGPT Pro у США як дослідницька версія. У майбутньому планується розширення доступу для інших регіонів та інтеграція цих можливостей у ChatGPT [6].

Наприкінці можна зазначити, що нові технології роблять подорожі більш яскравими, комфортними та зручними. Штучний інтелект кардинально змінює туристичну індустрію, забезпечуючи персоналізовані маршрути, автоматизоване бронювання та покращений клієнтський сервіс. Завдяки алгоритмам ШІ забезпечується безпека подорожей, оптимізуються маршрути та мінімізується негативний вплив туризму на довкілля. Подальший розвиток технологій сприятиме ще більшій інтеграції штучного інтелекту в туристичні послуги, роблячи подорожі більш комфортними, доступними та ефективними.

Список використаних джерел

1. Пошук авіаквитків та віртуальні гіді: ШІ-додатки несуть революцію в туризм / JoinUP : сайт. URL: <https://surl.gd/cowkvr> (дата звернення: 26.03.2025).
2. Штучний інтелект: загрози чи можливості для туризму / Wezom : сайт. URL: <https://surl.li/lbcxss> (дата звернення: 26.03.2025).
3. Use of AI for travel planning worldwide 2024 / Statista : site. URL: <https://surl.gd/hylcnd> (дата звернення: 26.03.2025).
4. Подольський Є. Стало відомо, як Штучний інтелект може вплинути на світовий туризм / DIP – Туристичний портал : сайт. URL: <https://surl.li/psamet> (дата звернення: 26.03.2025).
5. МакФарланд А. 5 найкращих інструментів ШІ для планування подорожей (лютий 2025 р.) / Unite.AI : сайт. URL: <https://surl.li/wiwxp> (дата звернення: 26.03.2025).
6. Introducing Operator / OpenAI : site. URL: <https://surl.li/wlfudq> (дата звернення: 26.03.2025).